

poslední dodávka ze smluv stala 22. listopadu 1922, podal žalobu o zaplacení sporné daně z obratu teprve 6. března 1924. Že žalobce před podáním žaloby alespoň dodatečně vyúčtoval daňový rozdíl ředitelství státních drah, jakž vyžaduje § 12 cit. zák., žalobce ani netvrdil. Nepřísluší tudíž žalobci podle toho, co uvedeno, nárok na zažalovanou daň z obratu a byla žaloba právem nižšími soudy zamítnuta.

Čís. 10262.

Shořel-li výměnkářský domek, jest jeho vlastník povinen vystavěti ho znovu tak, by v něm výměnkář mohl vykonávati vyhražené právo bydlení.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, Rv II 23/30.)

Žalobcům příslušel v domku žalované výměnek. Domek vyhořel. I domáhali se žalobci na žalované, by uvedla výměnkářský domek v předešlý stav. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby v podstatě z těchto důvodů: Vlastník jest vždy povinen pečovati o přístřeší pro výměnkáře. Musí proto výměnkářské obydlí udržovati v dobrém stavu, zhroucený nebo vyhořelý výměnkářský dům opět postavit (Ehrenzweig II. první část 575; Stubenrauch 8 vyd. II., 603; Mayr-Harting II. 281).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud správně posoudil výměnek pro žalobce na usedlosti žalované knihovně vtělený jako nedělitelné věcné právo a právo žalobců užívati volně a neomezeně celého výměnkářského domku k řečené usedlosti patřícího jako neoddělitelnou část výměnku, již posuzovati jest podle jeho účele. Poněvadž výměnek jest jednotným věcným právem žalobců, požadovati od vlastníků usedlosti veškeré dávky, které podle notářského spisu ze dne 9. června 1908 jsou jeho předmětem, k účelu jejich výživy a starobního zaopatření, jest žalovaná jako nynější jediná vlastnice usedlosti vázána žalobcům poskytovat kromě ostatních výměnkářských dávek i užívání výměnkářského domku, tudíž jim výkon tohoto práva umožniti. Z toho plyne, jak odvolací soud správně usoudil, že žalovaná, an výměnkářský domek shořel, jest povinna vystavěti jej znovu tak, by žalobci mohli vykonávati vyhražené právo užívání v něm, jak jim to při zřízení výměnku bylo možno. Lhostejno jest, že žalobci výměnkářského domku posud k bydlení neužívali, neboť tím se svého práva nevzdali a jeho nepozbyli, to tím méně, ani, jak žalovaná sama tvrdí, výměnkářský dům bez jejího odporu pronajímali. Dovolatelka neprávem se dovolává ustanovení §§ 514, 525 obč. zák., poněvadž právo, o něž tu jde, nelze považovati za samostatnou služebnost, nýbrž jen za část výměnku.